

ПРОТОКОЛ

София, 20.02.2018 г

от заседание на Борсов съвет към Българска независима енергийна борса ЕАД

Днес, 20 февруари 2018 г. от 15 часа в гр. София в офиса на Българска независима енергийна борса /БНЕБ/ ЕАД на адрес: бул. Княз Александър Дондуков № 19, ет. 7, се проведе редовно заседание на Борсовия съвет към БНЕБ ЕАД.

На заседанието присъстваха членовете на борсовия съвет: от квотата на производителите - Дияна Ненова, Надя Евтимова; от квотата на търговците - Мартин Георгиев, Мартин Славов, Георги Самандов; от квотата на потребителите - Костадин Алексиев; от страна на БНЕБ ЕАД - Никола Габровски, Здравко Попов и Милена Божинова – секретар на Борсовия съвет (без право на глас).

На заседанието присъстваха като гости, поканени от БНЕБ ЕАД съгласно чл. 69 от Правилата за работа на борсовия съвет:

1. Васил Големански, изпълнителен директор на „Българска фондова борса - София“ АД, в качеството си на представител на едноличния собственик на капитала на БНЕБ ЕАД;
2. Константин Константинов, изпълнителен директор на БНЕБ ЕАД;
3. Васил Хубанов, ръководител отдел „Балансиращ пазар“ при ЕСО ЕАД;
4. Милен Костов, аналитик проучване на пазари, ЕСО ЕАД;
5. Соня Николова-Кадиева, председател на АСЕП;
6. Владимир Дичев, зам. Председател на АТЕБ;
7. Ана Николова, ръководител сектор „Сетълмент“ на БНЕБ ЕАД;
8. Атанас Георгиев – Представител на Контролиращия Управител, назначен от Български енергиен холдинг /БЕХ/ ЕАД по силата на Ангажимент от страна на БЕХ ЕАД към ЕК, Дирекция Конкуренция, съгласно дело АТ.39767.

Дневен ред, Дискусии и Решения

Заседанието протече с обсъждане на следните точки, както следва:

1. Пазар „В рамките на деня“.

На 20^{ти} февруари 2018 започна процеса по регистрация на дружествата, желаещи да участват в пазар „В рамките на деня“.

Правила за работа, тарифи, заявление и договор за участие са публикувани на [сайта на БНЕБ ЕАД](#). По време на Съвета беше обявено от г-н Константинов, че вече има и първо подадено заявление за регистрация на пазар „В рамките на деня“.

Реална работа и първи сделки на новият пазарен сегмент се очаква да се случат през втората половина на месец март 2018 година.

Г-н Хубанов и г-н Костов от Електроенергиен Системен Оператор (ЕСО) ЕАД разясниха как ще се осъществява процеса по номиниране на сделките.

От БНЕБ ЕАД автоматично всеки час ще бъде подавана информация за вече сключените сделки на пазар „В рамките на деня“. В допълнително приложение, разработено от ЕСО ЕАД, ще се регистрират графиците, резултат от сключените сделки, като всеки търговски участник със своите персонални username и парола, използвани и за MMS системата, ще има достъп до приложението и ще може да проследява своите автоматично въведени номинации.

На по-късен етап количествата от вече сключени сделки на пазар „В рамките на деня“ ще се добавят също автоматично към другите количества, търгувани между търговския участник и БНЕБ ЕАД, чиито номинации са вече регистрирани в MMS.

Задължение за участниците ще бъде преди започване на физическата доставка да известят вътрешната номинация в рамките на балансиращата група, към която принадлежат, и ако участникът е производител да подаде производствен PPS график към ЕСО ЕАД от съответния агрегат.

В хода на дискусиата беше уточнено, че БНЕБ ЕАД, в качеството на оператор на борсов пазар, сегмент „В рамките на деня“, генерира номинационни файлове (графици за обмен) в съответния приет и одобрен от ЕСО ЕАД формат единствено към EIC (Energy Identification Code) кода на регистрирания на пазарния сегмент участник, съгласно информацията съдържаща се в съответното заявление за регистрация. Възможност за промяна на кода в процеса на търговията от страна на търговския участник не е възможна.

2. Представяне на промените, свързани със собствеността на БНЕБ ЕАД и запознаване с новите ѝ собственици.

На срещата, в качеството си на представител на новия едноличен собственик на капитала на БНЕБ ЕАД, присъства г-н Васил Големански.

В своето изказване г-н Големански представи „Българска фондова борса - София“ (БФБ), както и приоритетите и намеренията на новия собственик по отношение на развитието на БНЕБ ЕАД и пазара на електрическа енергия в страната. Основните акценти в изказването бяха:

- a. Приоритет в стратегическо отношение, както за БФБ, така и за БНЕБ ЕАД е проучване на възможностите за реализация на проект за създаване на клирингова къща или сътрудничество със съществуваща такава в страните от ЕС.
- b. Оперативната самостоятелност на БНЕБ ЕАД ще бъде запазена, като опитът, натрупан през време на дългогодишната дейност на Фондовата борса ще бъде използван за оптимизация и повишаване на ефективността на работата;
- c. Прозрачността в работата, комуникацията и подлагането на широка дискусия с членовете на борсата на всички важни за пазара решения ще продължи да бъде част от политиката на БНЕБ ЕАД.

3. Нива на сигурност за достъп до екраните за сделки на БНЕБ ЕАД. Оторизации и нива на достъп до платформите за транзакции на БНЕБ ЕАД. Възможно ли е въвеждане на СМС известяване при влизане в платформата и СМС известяване за направена успешна/неуспешна сделка.

Платформите, които се използват за търговия на различните пазарни сегменти, оперирани от БНЕБ ЕАД, са наети от Борсовият оператор и той не участва пряко в тяхното развитие и усъвършенстване.

Компаниите разработчици (Nord Pool за пазари „Ден напред“ и пазар „В рамките на деня“ и Trauport за Централизирания пазар за двустранни договори) се грижат за сигурната и безпроблемна работа на трите търговски платформи.

Неправомерният достъп до всяка от системите се ограничава от уникални потребителско име и парола, като сложността и съхранението на паролата е отговорност на самият потребител. В допълнение защитата може да бъде подпомогната от физическо или дигитално DigiPass устройство, защитен с SSL сертификат канал за пренос на данни, инсталиране на специално приложение/програма на компютъра, ограничаване на броя log-in в системата и др.

БНЕБ ЕАД е отворено към предложения за подобряване на сигурността на използваните системи и ще коментира всички направени препоръки с компаниите разработчици на съответните приложения.

Що се касае до нивата на достъп, БНЕБ ЕАД не разполага с инструмент за контрол и следене кой реално използва даден потребителски акаунт, т.е. ако даден участник, преминал обучение, оторизиран да търгува и разполагащ със свои акаунт за достъп до дадена платформа, го предостави на трето лице, което да търгува от негово име, то отговорността за това ще бъде на съответният регистриран при БНЕБ ЕАД потребител и Борсовият оператор има право да отказва каквато и да била комуникация и съдействие на трети лица. С цел недопускане на грешки е необходимо всички реално търгуващи лица да са преминали обучение, тъй като всяка подадена оферта и/или сключена сделка са обвързващи за дружеството, от чието име се търгува.

Допълнителни функционалности като например sms известяване за сключена сделка не се планират, тъй като всяка една от системите има предвидени подобни възможности – звуков сигнал, различно оцветяване на търговският екран или имейл с резултати.

4. Статус на процеса за избор и въвеждане на клирингова къща.

Борсовият оператор се ангажира до следващото редовно заседание на Борсовия съвет да изготви и предостави доклад, анализиращ ефекта, който клирингова къща би оказал на участниците на свободния пазар. Освен това БНЕБ ЕАД ще проучи различните решения, които други Борсови оператори са използвали при въвеждането ѝ – създаване на собствена клирингова къща, използване на съществуваща местна или чужда клирингова къща.

5. Статус на процеса за въвеждане на ЕФЕТ договори.

Причината, към момента на Централизирания пазар за двустранни договори да не се използват [ЕФТЕ \(EFET\)](#) договори е, че БНЕБ цели създаването на недискриминационен пазар, който да третира всички търговски участници равнопоставено. С тази цел е създаден стандартизиран договор, който да бъде подчинен на правилата за работа на този пазарен сегмент, в които правила се разглеждат и описват правата и задълженията на всички страни в процеса.

БНЕБ ЕАД е отворено за диалог и би се съобразила с желанието на Търговските участници, като за тази цел г-н Константинов пое ангажимента да организира отделна среща в по-широк състав, на което да се обсъди възможността за въвеждане на ЕФТЕ договорите на ЦПДД.

6. Начин за определяне на референтна цена (риск параметър) при изчисляване на гаранционно обезпечение за пазар „Ден-напред“.

Детайлна актуална информация относно методологията на изчисление на дневната рискова е налична на страницата на БНЕБ ЕАД.

Риск параметър е цена, определена в EUR/MWh съответно за дълга (позиция на нетна покупка) или къса позиция (позиция на нетна продажба), като представлява очакваната най-висока средно дневна цена, изчислена на база на исторически данни за тригодишен период и определен доверителен интервал. Когато исторически данни за тригодишен период не са налични, се използват такива от възможно най-дългия исторически период, за който данните са налични. Стойността на риск параметър се изчислява ежедневно посредством специализиран софтуер EasyFit, който извежда информация за най-близкото статистическо разпределение на стойностите на въведените базови цени за определения исторически период, за който са налични. Информацията за стойността на дневния риск параметър се генерира след въвеждане на параметрите на функцията на полученото статистическо разпределение в Excel, като се задава стойност на доверителния интервал, определена на база оценка на риска. Стойността на обявения риск параметър за дълга позиция се променя при налични значителни разлики със стойността на изчисления дневен риск параметър. Определянето на риск параметър както за дълга, така и за къса позиция е необходимо при възможност за търгуване на търговски участник в различни пазарни зони, работещи в условията на пазарно обединение. Тъй като БНЕБ ЕАД функционира като самостоятелна пазарна зона, единствено определянето на риск параметър за дълга позиция има отношение към изчисляване на дневната рискова експозиция.